

ПЛАН ДІЙ ЩОДО ЧЛЕНСТВА В НАТО

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Надано інформацію про план дій щодо членства в НАТО для участі в конференції. Було розглянуто дії та вимоги що, є необхідними для членства в НАТО та документи де ці дії та вимоги вказані.

Ключові слова: план дій, вимоги, НАТО.

Abstract

Information on the NATO Membership Action Plan for participation in the conference is provided. The actions and requirements that are necessary for NATO membership and the documents where these actions and requirements are specified were considered.

Keywords: action plan, capabilities, NATO.

Вступ

НАТО – величний військово-політичний союз країн Північної Америки та Європи. Головною метою цього союзу є забезпечення свободи країн-учасниць за допомогою військових та політичних важелів. Основний військово-політичний принцип являється система колективної безпеки, тобто колективна відповідь країн членів на агресію ззовні. Створений був у 1949 р. з метою протидії Радянському Союзу.

Результати дослідження

Відповідно до статті 10 Північноатлантичного договору НАТО є організацією відкритою для вступу нових країн. План дій щодо членства в НАТО, який реалізовується на основі діалогу з країною кандидатом, розроблений з метою підтвердити чіткий курс та зобов'язання стосовно подальшого розширення НАТО шляхом запровадження програми заходів, які спрямовані на сприяння та допомогу країнам-претендентам у їхній підготовці до майбутнього вступу до НАТО як членів Альянсу.

Впровадження Плану дій щодо членства в НАТО

План дій щодо членства в НАТО, який є фактичним проявом політики відкритих дверей, складається з п'яти розділів, а саме:

1. Політичні та економічні питання;
2. Оборона / Військові питання;
3. Питання ресурсів;
4. Питання безпеки;
5. Правові питання.[1]

У кожному з цих пунктів визначено питання, які можуть бути предметом дискусії, та висвітлюються механізми, за допомогою яких можна якнайкраще здійснювати підготовку до можливого отримання

членства. Перелік питань, визначених для обговорення, не являє собою набір критеріїв для отримання членства; цей перелік розрахований на те, щоб охопити всі ті проблеми, які визначають для себе самі країни-претенденти як питання, котрі вони бажають розглянути.

Політичні та економічні питання

Країнам-претендентам буде запропонована можливість обговорити та обґрунтувати своє бажання і спроможність взяти на себе зобов'язання згідно з Вашингтонським договором (1949 року) та відповідними положеннями дослідження з питання про розширення НАТО. Майбутні члени мають відповідати базовим принципам, викладеним у Вашингтонському договорі, таким як демократія, свобода особи та іншим відповідним положенням, викладеним у преамбулі до Вашингтонського договору.

Очікується, що країни-претенденти опишуть, яким чином відбуваються зміни в їх політиці та на практиці, а також викладуть свої погляди та підтвердять свою готовність і спроможність дотримуватися всіх інших положень, що є результатом набутого НАТО досвіду, зокрема Стратегічної концепції, розвитку власне Європейської системи безпеки й оборони в рамках Альянсу.

Очікується, що країни-претенденти щорічно надаватимуть інформацію про стан своєї економіки, зокрема головні макроекономічні та бюджетні дані, а також відповідні результати розвитку економічної політики.[2]

Оборонні та військові питання

Спроможність країн-претендентів робити свій внесок військового характеру в колективну оборону та у виконання нових завдань, що постають перед Альянсом, а також їх готовність взяти на себе зобов'язання щодо поступового удосконалення своєї обороноздатності становитимуть ті чинники, що враховуватимуться при визначенні їх придатності для членства в НАТО. Широкомасштабна участь в оперативних заходах програми «Партнерство заради миру» є істотною складовою цього процесу, оскільки це дасть змогу далі поглибити політичні та військові зв'язки країн-претендентів з Альянсом, сприяючи їх підготовці до участі в усіх видах нових місій. Нові члени Альянсу мають бути готовими до розподілу функцій, ризиків, обов'язків, вигод та витрат, пов'язаних з колективною безпекою та колективною обороною. Слід передбачити їх приєднання до стратегії Альянсу згідно з положеннями, викладеними в Стратегічній концепції та в інших заявах країн-членів на рівні міністрів.

Питання коштів

Очікується, що нові члени Альянсу виділять достатню суму бюджетних коштів на те, щоб бути в змозі виконати всі ті зобов'язання, які випливають із можливого членства. Через національні програми в країнах-претендентах мають бути створені необхідні структури з питань планування та виконання таких оборонних бюджетів, які відповідали б визначеним пріоритетам у сфері оборони та передбачали б відповідні схеми навчання для ознайомлення персоналу з існуючими в НАТО практикою та процедурами з метою підготовки до можливої в майбутньому участі в роботі структур Альянсу.[3]

Питання безпеки

Від країн-претендентів очікується, що вони після приєднання запровадять достатні засоби безпеки та процедури для гарантування захисту найбільш засекреченої інформації відповідно до положень політики НАТО з питань безпеки інформації.

На прохання країн-претендентів можуть проводитися відповідні курси з питань безпеки персоналу, фізичної безпеки, захисту документів, промислових таємниць та системи ІНФОСЕК (INFOSEC). Гарантується можливість розробки індивідуальних програм для країн-претендентів. Комітет з питань безпеки та спеціальні комітети НАТО можуть висловлювати свої побажання зустрітися з претендентами будь-коли, якщо вони вважатимуть це за необхідне чи корисне.

Правові питання

Для забезпечення виконання зобов'язань стосовно членства в НАТО країни-претенденти мають ознайомитися з належними правовими механізмами та угодами, якими керується НАТО для забезпечення співробітництва в своїй структурі. Це має надати країнам-претендентам можливість ретельно проаналізувати своє внутрішнє законодавство щодо його сумісності з нормативними положеннями НАТО. Крім того, країни-претенденти мають бути належним чином поінформовані про формальний юридичний процес, що передує членству.

Висновки

Проаналізувавши всю подану інформацію, можна зробити висновок, що вступ до НАТО це не тільки підписання договорів та хартій, а ще й величезна вибірка пунктів, яким повинна відповідати країна для того щоб тільки почати вступ. Країна повинна дотримуватись демократії, індивідуальної свободи, верховенства права та мирного розв'язання суперечок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. План дій щодо членства в НАТО [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: : <https://uk.wikipedia.org/wiki>
2. План дій щодо членства в НАТО (ПДЧ) [Електронний ресурс] – Режим доступу ресурсу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_009
3. Політика «відкритих дверей» та План дій щодо членства в НАТО. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ukraine-nato.mfa.gov.ua/pro-nato/politika-vidkritih-dverej-ta-plan-dij-shchodo-chlenstva-v-nato>

Слободян Андрій Олегович— студент групи ІКІ-17б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: justeetfuk@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** — кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук.

Slobodian Andrii Olegovich - student of the group ICE-17b, faculty of information technologies and computer engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: justeetfuk@gmail.com

Scientific supervisor: **Valeriy Alexandrovich Kornienko** - candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences.